

## FEDERALE OVERHEIDSDIENST BELEID EN ONDERSTEUNING

[C – 2024/001452]

Omzendbrief van de minister van Telecommunicatie over de verstrekking van gegevens bewaard op grond van de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 en 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie door de operatoren aan de bevoegde Belgische autoriteiten

## SERVICE PUBLIC FEDERAL STRATEGIE ET APPUI

[C – 2024/001452]

Circulaire de la ministre des Télécommunications concernant la fourniture par les opérateurs aux autorités belges compétentes de données conservées en vertu des articles 122, 123, 126, 126/1, 126/3 et 127 de la loi relative aux communications électroniques

## Inhoudsopgave

1. Samenvatting .....	2
2. Voorwerp.....	2
3. Begrippen.....	3
Verschillende soorten van gegevens .....	3
Begrip van verzoek.....	5
4. De materiële bevoegdheid van de autoriteit die de gegevens eist.....	6
Overzicht van de twee voorwaarden die vermeld zijn in artikel 127/1 van de wet betreffende de elektronische communicatie .....	6
Eerste voorwaarde: beantwoorden aan een doeleinde van toegang tot de gegevens bedoeld in artikel 127/1 van de wet betreffende de elektronische communicatie .....	8
Tweede voorwaarde: de formele wettelijke norm .....	10
Lijst van de autoriteiten die verklaren aan beide voorwaarden te voldoen .....	11
5. De territoriale bevoegdheid van de autoriteit die de gegevens eist .....	12
6. De minimale vermeldingen van het verzoek gericht aan de operator .....	15
7. De interne of externe toetsing van het verzoek .....	16
8. Verzoek gericht aan de coördinatrice van de operator .....	18
9. Wat mag/moet de operator toetsen en in welke gevallen mag/moet hij een verzoek weigeren? ..	18
10. De oplossingen in geval van een geschil tussen de operator en een Belgische autoriteit over een verzoek om gegevens .....	20
11. Bijlage.....	20

# 1. Samenvatting

1. De minister van Telecommunicatie dient in het Belgisch Staatsblad een omzendbrief te laten publiceren die een lijst omvat "*met de Belgische autoriteiten die gemachtigd zijn om van een operator gegevens te ontvangen die worden bewaard krachtens de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 en 127*" van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Die lijst is terug te vinden in de bijlage. De autoriteiten op deze lijst hebben een fiche met meer informatie opgesteld. Deze fiches zijn gepubliceerd op de website van het BIPT. Dit document omvat ook algemene beschouwingen betreffende de verzoeken van de autoriteiten en de uitvoering ervan door de operatoren.

# 2. Voorwerp

2. Dit document is de omzendbrief die de minister van Telecommunicatie<sup>1</sup> moet bekendmaken in het Belgisch Staatsblad overeenkomstig artikel 127/1, § 5, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna de wet betreffende de elektronische communicatie). Dit artikel werd ingevoegd in deze wet bij de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (hierna de wet gegevensbewaring van 2022).
3. Artikel 127/1, § 5, tweede lid, van de wet betreffende de elektronische communicatie schrijft voor dat de omzendbrief "*een lijst omvat met de Belgische autoriteiten die gemachtigd zijn om van een operator gegevens te ontvangen die worden bewaard krachtens de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 en 127*" van diezelfde wet. Die lijst is terug te vinden in de bijlage. Meer gedetailleerde informatie is te vinden in de fiches gepubliceerd op de website van het BIPT<sup>2</sup>. Deze fiches zijn opgesteld door de autoriteiten die in de bijlage bij dit document werden opgelijst.
4. Deze omzendbrief omvat ook algemene beschouwingen die bestemd zijn om de operatoren<sup>3</sup> en de bevoegde Belgische autoriteiten te helpen in het kader van een verzoek om gegevens die worden bewaard op grond van een van de voormelde artikelen.
5. Een operator heeft verzocht om in deze omzendbrief een lijst op te nemen van de autoriteiten die operatoren kunnen verzoeken om bestaande gegevens te bevriezen (quick freeze) of toekomstige gegevens te bevriezen (future freeze).
6. Het is echter niet de wet betreffende de elektronische communicatie die voorziet in deze vorm van gegevensbewaring (quick freeze en future freeze), maar wel de wetgeving van de verzoekende autoriteiten. Daarom vermeldt deze omzendbrief hieronder, uitsluitend ter informatie, de Belgische autoriteiten die dergelijke verzoeken aan de operatoren kunnen

---

<sup>1</sup> Volgens artikel 127/1, § 5, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, is het de taak van de minister om deze omzendbrief bekend te maken in het Belgisch Staatsblad. Artikel 2, 2°, van diezelfde wet definieert het begrip "minister" als "*de ministers of staatssecretaris die bevoegd zijn voor de aangelegenheden die de elektronische communicatie betreffen als bedoeld in deze wet*".

<sup>2</sup> <https://www.bipt.be/operatoren/wettelijke-onderschepping>.

<sup>3</sup> Artikel 2, 11°, van de wet betreffende de elektronische communicatie definieert een operator als een "*persoon of onderneming die een openbaar elektronische-communicatienetwerk of een voor het publiek beschikbare elektronische-communicatiedienst aanbiedt*".

richten, aangezien meer informatie is opgenomen in de fiches die op de website van het BIPT zijn gepubliceerd:

- 6.1. De gerechtelijke autoriteiten op basis van de artikelen 39ter tot 39quinquies van het Wetboek van Strafvordering;
  - 6.2. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten op basis van artikel 13/6 van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten;
  - 6.3. De FSMA op basis van artikel 81, § 1bis en artikel 84, § 1bis/1 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.
7. Naast de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad zal deze omzendbrief ook gepubliceerd worden op de website van het BIPT<sup>4</sup>. Wijzigingen van dit document of de bijlage zullen op dezelfde wijze worden bekendgemaakt.
8. Deze omzendbrief is interpretatief en bestemd voor de operatoren en voor de Belgische autoriteiten die van een operator gegevens kunnen ontvangen die bewaard worden krachtens de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 of 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie.

## 3. Begrippen

### Verschillende soorten van gegevens

9. Artikel 3, 9) van Verordening (EU) 2023/1543 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 betreffende het Europees verstrekingsbevel en het Europees bewaringsbevel voor elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken en de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen als gevolg van een strafprocedure (hierna de verordening inzake elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken genoemd)<sup>5</sup> definieert "**abonneegegevens**" als "gegevens die in het bezit zijn van een dienstaanbieder in het kader van een abonnement op zijn diensten en die betrekking hebben op:
- a) de identiteit van een abonnee of klant, zoals opgegeven naam, geboortedatum, postadres of geografisch adres, facturatie- en betalingsgegevens, telefoonnummer of e-mailadres;*
- b) de aard en de duur van de dienst, met inbegrip van technische gegevens en gegevens ter identificatie van gerelateerde technische maatregelen of interfaces die op het moment van de initiële registratie of activering worden gebruikt door of verstrekt aan de abonnee of klant, en gegevens met betrekking tot de validering van het gebruik van de dienst, met uitzondering van wachtwoorden of andere authenticatiemiddelen die in plaats van een wachtwoord worden gebruikt en door een gebruiker worden verstrekt of op zijn of haar verzoek worden gecreëerd."*
10. In verschillende Europese wetgevingen wordt verwezen naar het begrip **verkeersgegevens**:

<sup>4</sup> <https://www.bipt.be/operatoren/wettelijke-onderschepping>.

<sup>5</sup> PB L 191/118 van 28.07.2023.

- 10.1. Artikel 2, lid 2, b), van de richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie<sup>6</sup> definieert "verkeersgegevens" als "*b) gegevens die worden verwerkt voor het overbrengen van communicatie over een elektronische-communicatienetwerk of voor de facturering ervan*";
- 10.2. Artikel 3, 11) van de verordening inzake elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken definieert "verkeersgegevens" als "*gegevens in verband met de verlening van een door een dienst aanbieder aangeboden dienst, die dienen om achtergrondinformatie of aanvullende informatie over die dienst te verstrekken en door een informatiesysteem van de dienst aanbieder zijn gegenereerd of verwerkt, zoals de herkomst en de bestemming van een bericht of een ander type interactie, de locatie van het apparaat, de datum, het tijdstip, de duur, de omvang, de route, de vorm, het gebruikte protocol en het type compressie, en andere elektronische-communicatiemetagegevens, en gegevens, andere dan abonneegegevens, betreffende de aanvang en beëindiging van een toegangssessie van een gebruiker tot een dienst, zoals de datum en het tijdstip van het gebruik, het inloggen in en het uitloggen uit de dienst.*"
11. Artikel 9 van de richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie (omgezet in artikel 123 van de wet betreffende de elektronische communicatie) heeft betrekking op de verwerking door operatoren van "**andere locatiegegevens dan verkeersgegevens**". Dit zijn locatiegegevens die nodig zijn voor de werking van het netwerk, maar die geen verband houden met de communicatie van inhoud.
12. Artikel 2, 93°, van de wet betreffende de elektronische communicatie definieert "**elektronische-communicatiemetagegevens**" als "*de gegevens die worden verwerkt in een elektronische-communicatienetwerk met het oog op de transmissie, de distributie of de uitwisseling van de inhoud van elektronische communicatie, met inbegrip van gegevens waarmee een communicatie kan worden getraceerd en de bron en de bestemming van de communicatie kunnen worden bepaald, alsmede gegevens betreffende de locatie van de apparatuur die in het kader van het aanbieden van elektronische-communicatiediensten zijn gegenereerd, en de datum, het tijdstip, de duur en de aard van de communicatie.*" Deze definitie is overgenomen uit de ontwerpverordening inzake privacy en elektronische communicatie, die door de Europese Commissie werd voorgesteld ter vervanging van de richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie<sup>7</sup>.
13. Het begrip **inhoud** wordt gedefinieerd in verschillende wetten:
- 13.1. Artikel 3, 12), van de verordening inzake elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken definieert "inhoudelijke gegevens" als "*gegevens die in digitale vorm zijn opgeslagen, zoals tekst, spraak, video's, beelden en geluid, en die geen abonneegegevens of verkeersgegevens zijn*";
- 13.2. Artikel 2, 92°, definieert "elektronische-communicatie-inhoud" als "*de uitgewisselde inhoud door middel van elektronische-communicatiediensten, zoals tekst, spraak, video, beelden en geluid*";
14. Artikel 3, 8), van de verordening inzake elektronisch bewijsmateriaal groepeert de verschillende categorieën gegevens onder het begrip "**elektronisch bewijsmateriaal**":

<sup>6</sup> Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie).

<sup>7</sup> Proposal of 10.1.2017 of the European Commission for a regulation of the European Parliament and of the Council concerning the respect for private life and the protection of personal data in electronic communications and repealing Directive 2002/58/EC (Regulation on Privacy and Electronic Communications).

*"abonneegegevens, verkeersgegevens of inhoudelijke gegevens die door of namens een dienst aanbieder in elektronische vorm zijn opgeslagen op het tijdstip van ontvangst van een certificaat inzake het Europees verstrekingsbevel (CEV) of van een certificaat inzake het Europees bewaringsbevel (CEB)".*

15. De verschillende soorten gegevens verhouden zich onderling als volgt.
16. De begrippen 'verkeersgegevens' in de zin van de richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie en 'metagegevens' in de zin van de wet betreffende de elektronische communicatie zijn gelijkaardig. De volgende verschillen moeten echter worden opgemerkt:
  - 16.1. Het begrip 'metagegevens' omvat niet de verkeersgegevens die nodig zijn voor de facturering (bijvoorbeeld de naam en het (e-mail)adres van de abonnee om de factuur te verzenden) en die niet beantwoorden aan de definitie van metagegevens;
  - 16.2. Het begrip 'metagegevens' omvat de andere locatiegegevens dan verkeersgegevens, aangezien het begrip 'metagegevens' ook betrekking heeft op *"gegevens betreffende de locatie van de apparatuur die in het kader van het aanbieden van elektronische-communicatiediensten zijn gegenereerd"*.
17. De verkeers- of metagegevens zijn geen inhoudelijke elektronische-communicatiegegevens.
18. De artikelen 126 en 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie verplichten de operatoren gegevens te bewaren met het uiteindelijke doel de eindgebruiker te identificeren. Dat sluit echter niet uit dat artikel 126 verkeersgegevens (of metagegevens) kan bevatten. Volgens artikel 126, § 1, 15°, moeten de operatoren het IP-adres aan de bron van de verbinding bewaren en volgens de rechtspraak van het HvJ-EU maken IP-adressen deel uit van de verkeersgegevens<sup>8</sup>.
19. Het feit dat de IP-adressen nuttig kunnen zijn om de eindgebruiker te identificeren, komt tot uiting in de definitie van "gegevens die uitsluitend worden opgevraagd met het oog op de identificatie van de gebruiker" in artikel 3, 10), van de verordening inzake elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken: *"IP-adressen en, indien nodig, de relevante bronpoorten en tijdstempel, met name de datum en het tijdstip, of de technische equivalenten van die identificatoren alsook daarmee verband houdende informatie, wanneer rechtshandavingsinstanties of rechterlijke autoriteiten hierom verzoeken met als enig doel de gebruiker te identificeren in het kader van een specifiek strafrechtelijk onderzoek"*.
20. De gegevens die de operatoren krachtens de artikelen 126/1 tot 126/3<sup>9</sup> van de wet betreffende de elektronische communicatie (gerichte bewaring op geografische basis) moeten bewaren, zijn verkeersgegevens (of metagegevens).

## Begrip van verzoek

21. In dit document wordt het begrip "verzoek" gebruikt om te verwijzen naar de formele vraag van een autoriteit aan een operator om gegevens bewaard op grond van de artikelen 122,

<sup>8</sup> HvJ-EU, arrest *"La Quadrature du Net"*, 6 oktober 2020, C-511/18, C-512/18 en C-520/18, punt 152.

<sup>9</sup> Artikel 127/1, § 5, van de wet betreffende de elektronische communicatie, die de juridische grondslag vormt voor deze omzendbrief, beoogt de artikelen 126/1 en 126/3. In werkelijkheid zijn het de artikelen 126/1, 126/2 en 126/3 die betrekking hebben op de gerichte bewaring op geografische basis en de in dit verband te bewaren gegevens zijn opgenomen in artikel 126/2, § 2.

123, 126, 126/1, 126/3 en 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie te verstrekken. In de praktijk kan het verzoek van een autoriteit een andere naam dragen (bijvoorbeeld de vordering of het verzoekschrift).

## 4. De materiële bevoegdheid van de autoriteit die de gegevens eist

### Overzicht van de twee voorwaarden die vermeld zijn in artikel 127/1 van de wet betreffende de elektronische communicatie

22. De paragrafen 2 tot 4 van artikel 127/1 van de wet betreffende de elektronische communicatie luiden als volgt:

*“§ 2. Enkel de volgende autoriteiten mogen van een operator gegevens krijgen die worden bewaard krachtens de artikelen 122 en 123, voor de doeleinden hieronder voor zover dit bepaald is door en onder de voorwaarden die vastgesteld zijn in een formele wettelijke norm:*

*1° de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, teneinde de opdrachten te volbrengen die hen worden toegewezen krachtens de organieke wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten;*

*2° de bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming van ernstige bedreigingen voor de openbare veiligheid;*

*3° de autoriteiten belast met het vrijwaren van de vitale belangen van natuurlijke personen;*

*4° de autoriteiten bevoegd voor het onderzoek van een veiligheidslek in het elektronische-communicatienetwerk of in de elektronische-communicatiedienst of in informatiesystemen;*

*5° de administratieve of gerechtelijke autoriteiten die bevoegd zijn voor de preventie, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van een online gepleegde inbreuk of een inbreuk gepleegd via een elektronische-communicatienetwerk of -dienst;*

*6° de administratieve of gerechtelijke autoriteiten die bevoegd zijn voor de preventie, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van een feit dat onder de zware criminaliteit valt;*

*7° de administratieve autoriteiten belast met het vrijwaren van een belangrijk economisch of financieel belang van de Europese Unie of van België, met inbegrip van de monetaire, budgettaire en fiscale aangelegenheden, volksgezondheid en sociale zekerheid;*

*8° de administratieve of gerechtelijke autoriteiten die bevoegd zijn voor de preventie, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van een feit dat een strafrechtelijke inbreuk vormt, maar niet onder de zware criminaliteit valt;*

*9° het Instituut in het kader van de controle van deze wet en de autoriteiten bevoegd voor de bescherming van de gegevens in het kader van hun controleopdrachten;*

*10° de autoriteiten die wettelijk gemachtigd zijn om data te hergebruiken voor doeleinden van wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden.*

*§ 3. De gegevens die worden bewaard krachtens de artikelen 126 en 127, worden bewaard voor de autoriteiten en de doeleinden bedoeld in paragraaf 2, 1° tot 8°.*

*Enkel de autoriteiten bedoeld in paragraaf 2 mogen van een operator gegevens ontvangen die worden bewaard krachtens de artikelen 126 en 127, voor de doeleinden waarin dezelfde paragraaf voorziet, voor zover dit bepaald is door en onder de voorwaarden die vastgesteld zijn in een formele wettelijke norm.*

*In afwijking van het tweede lid, mogen de in paragraaf 2, 10°, bedoelde autoriteiten van een operator geen aan de bron van de verbinding toegewezen IP-adressen krijgen.*

*In afwijking van het tweede lid, is een verzoek van een autoriteit om van een operator een IP-adres te krijgen dat is toegewezen aan de bron van een verbinding, enkel toegestaan voor de doeleinden van de vrijwaring van de nationale veiligheid, de bestrijding van zware criminaliteit, de preventies van ernstige dreigingen tegen de openbare veiligheid en de vrijwaring van de vitale belangen van een fysieke persoon, wanneer die autoriteit in staat zou zijn om, met behulp van de informatie in haar bezit en de aan de bron van de verbinding toegewezen IP-adressen die ze van de operator heeft verkregen, het traject van een eindgebruiker op internet te achterhalen.*

*§ 4. De gegevens die worden bewaard krachtens de artikelen 126/1 en 126/3 worden bewaard voor de autoriteiten en doeleinden bedoeld in paragraaf 2, 1° tot 3° en 6°.*

*Enkel de in paragraaf 2, 1° tot 3°, 6° en 9°, bedoelde autoriteiten mogen van een operator voor de doeleinden beoogd in dezelfde paragraaf, de krachtens de artikelen 126/1 en 126/3 bewaarde gegevens krijgen, voor zover dit bepaald is door en onder de voorwaarden die vastgesteld zijn in een formele wettelijke norm."*

23. Deze paragrafen beogen het geval waarin een Belgische autoriteit van een operator eist dat deze laatste haar persoonsgegevens verstrekt die bewaard worden op grond van de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 of 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie.
24. In de memorie van toelichting bij de wet gegevensbewaring van 2022 staat dat artikel 127/1 van de wet betreffende de elektronische communicatie niet van toepassing is "*op de situaties waarin de gegevens worden verzonden naar een autoriteit door een van de bij de communicatie betrokken partijen of worden gevraagd door een autoriteit aan een van deze partijen. Tot deze laatste hypothese behoort met name de situatie waarin een partij haar metagegevens doorstuurt naar een autoriteit met het oog op een klacht, een geschillenbeslechting of een ambtshalve verzoek*<sup>10</sup>." (blz. 96)
25. Deze situatie komt eveneens voor in artikel 122, § 6, van de wet betreffende de elektronische communicatie, dat het volgende bepaalt: "*Het Instituut, de Raad voor de Mededinging, de rechtscolleges van de rechterlijke orde en de Raad van State kunnen in het kader van hun bevoegdheden in kennis worden gesteld van de relevante verkeers- en rekeninggegevens met het oog op het beslechten van geschillen, waaronder geschillen met betrekking tot interconnectie en facturering.*"
26. Deze bepaling vormt geen wettelijke grondslag aan de hand waarvan deze verschillende autoriteiten gegevens, bewaard op grond van de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 en 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie, van operatoren kunnen verlangen, maar verwijst naar de situatie waarin een van bij de communicatie betrokken partijen (die, indien van toepassing, de operator zelf kan zijn) gegevens aan de autoriteit verstrekt.
27. Voorts bepaalt de toelichting bij de wet gegevensbewaring van 2022 dat artikel 127/1 van de wet betreffende de elektronische communicatie evenmin van toepassing is: "*wanneer een*

<sup>10</sup> [Wetsontwerp betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten, Parl. St. Kamer, 2021-2022, nr. 2572/001.](#)

*operator anonieme gegevens verzendt naar een derde. De gegevens moeten anoniem gemaakt worden overeenkomstig de eisen van de AVG en moeten anoniem gemaakt worden ten aanzien van natuurlijke personen en rechtspersonen op wie deze gegevens betrekking hebben (en niet alleen ten aanzien van de natuurlijke personen zoals het geval is in de AVG). De richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie (Richtlijn 2002/58) beschermt immers de vertrouwelijkheid van de gegevens die verband houden met zowel rechtspersonen als natuurlijke personen.” (blz. 96)*

28. Uit artikel 127/1 blijkt dat een operator gegevens die bewaard worden op grond van de artikelen 126, 126/1, 126/3 of 127, namelijk gegevens die voor de autoriteiten worden bewaard, niet voor zijn eigen behoeften mag gebruiken. Dit principe doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor een operator om, binnen de voorwaarden bepaald in de wet (zie in het bijzonder artikelen 122 en 123 van de wet betreffende de elektronische communicatie), gegevens te bewaren voor zijn eigen behoeften of in het belang van zijn klanten.
29. Overeenkomstig artikel 127/1, §§ 2 tot 4, van de wet betreffende de elektronische communicatie, mag een operator persoonsgegevens die bewaard worden op grond van de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 of 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie, niet aan een derde meedelen, tenzij in de gevallen waarin artikel 127/1 voorziet en die hieronder worden uiteengezet.
30. Zoals blijkt uit artikel 127/1 van de wet betreffende de elektronische communicatie en uit de memorie van toelichting van de wet gegevensbewaring van 2022 moet een Belgische autoriteit die van een operator verlangt dat deze laatste haar persoonsgegevens verstrekt die bewaard worden op grond van de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 of 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie, voldoen aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden:
  - 30.1. zij moet beantwoorden aan een van de doeleinden beoogd in artikel 127/1<sup>11</sup>, en;
  - 30.2. een formele wettelijke norm moet haar bevoegd verklaren om die gegevens van de operator te eisen.
31. Hieronder wordt dieper ingegaan op die twee voorwaarden.

## Eerste voorwaarde: beantwoorden aan een doeleinde van toegang tot de gegevens bedoeld in artikel 127/1 van de wet betreffende de elektronische communicatie

32. De autoriteit die van een operator verlangt dat deze laatste haar persoonsgegevens verstrekt die bewaard worden op grond van de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 of 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie moet voldoen aan een van de doeleinden waarvan sprake in artikel 127/1 van diezelfde wet.
33. De toegestane toegangsdoeleinden verschillen naargelang de gegevens, waartoe de autoriteit toegang heeft, worden bewaard op grond:

<sup>11</sup> Het begrip van toegang tot gegevens is terug te vinden in de rechtspraak van het HvJ-EU en vereenvoudigt de tekst, maar in de praktijk verstrekken de operatoren aan de autoriteiten de gevraagde gegevens.

- 33.1. van de artikelen 122 en 123 van de wet betreffende de elektronische communicatie (gegevens bewaard door de operatoren voor hun eigen behoeften of in het belang van hun klanten), of;
- 33.2. van de artikelen 126 en 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie ((technische) gegevens met het oog op de identificatie van de eindgebruiker), of;
- 33.3. van de artikelen 126/1 tot 126/3 van de wet betreffende de elektronische communicatie (metagegevens bewaard in het kader van de doelgerichte bewaring op geografische basis).

34. In de onderstaande tabel is de exhaustieve lijst te zien van de toegangsdoeleinden die toegestaan zijn volgens het soort van bewaarde gegevens:

Alle toegangsdoeleinden en autoriteiten bedoeld in artikel 127/1, § 2	Toegestane toegangsdoeleinden afhankelijk van de verschillende soorten bewaarde gegevens		
	Gegevens art. 122 en 123 <sup>12</sup>	Gegevens art. 126 en 127 <sup>13</sup>	Gegevens art. 126/1 tot 126/3 <sup>14</sup>
1° de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, teneinde de opdrachten te volbrengen die hen worden toegewezen krachtens de wet houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten <sup>15</sup>	Ja	Ja	Ja
2° de preventie van ernstige bedreigingen voor de openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
3° vrijwaren van de vitale belangen van natuurlijke personen	Ja	Ja	Ja
4° onderzoek van een veiligheidslek in het elektronische-communicatienetwerk of in de elektronische-communicatiedienst of in informatiesystemen	Ja	Ja	Neen
5° preventie, onderzoek, opsporing of vervolging van een online gepleegde inbreuk of een inbreuk gepleegd via een elektronische communicatienetwerk of – dienst	Ja	Ja	Neen
6° preventie, onderzoek, opsporing of vervolging van een feit dat onder de zware criminaliteit valt	Ja	Ja	Ja
7° vrijwaren van een belangrijk economisch of financieel belang van de EU of van België	Ja	Ja	Neen

<sup>12</sup> Zie artikel 127/1, § 2.

<sup>13</sup> Zie artikel 127/1, § 3. Artikel 127/1, § 3, derde lid bepaalt: "In afwijking van het tweede lid, is een verzoek van een autoriteit om van een operator een IP-adres te krijgen dat is toegewezen aan de bron van een verbinding, enkel toegestaan voor de doeleinden van de vrijwaring van de nationale veiligheid, de bestrijding van zware criminaliteit, de preventies van ernstige dreigingen tegen de openbare veiligheid en de vrijwaring van de vitale belangen van een fysieke persoon, wanneer die autoriteit in staat zou zijn om, met behulp van de informatie in haar bezit en de aan de bron van de verbinding toegewezen IP-adressen die ze van de operator heeft verkregen, het traject van een eindgebruiker op internet te achterhalen."

<sup>14</sup> Zie artikel 127/1, § 4.

<sup>15</sup> De organieke wet houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten van 30 november 1998.

8° preventie, onderzoek, opsporing of vervolging van een feit dat een strafrechtelijke inbreuk vormt, maar niet onder de zware criminaliteit valt	Ja	Ja	Neen
9° het BIPT in het kader van de controle van de wet betreffende de elektronische communicatie en de autoriteiten bevoegd voor de bescherming van de gegevens in het kader van hun controleopdrachten	Ja	Ja	Ja
10° wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden	Ja	Ja (behalve IP-adres)	Neen

35. Bijvoorbeeld "voor het onderzoek van een veiligheidslek in het elektronische-communicatienetwerk of in de elektronische-communicatiedienst of in informatiesystemen" (toegangsdoeleinde opgenomen in artikel 127/1, § 2, 4°, van de wet betreffende de elektronische communicatie) stelt de bevoegde autoriteiten in staat te voldoen aan de eerste voorwaarde van artikel 127/1 (toegangsdoeleinde, cf. supra) voor de gegevens die door de operatoren worden bewaard overeenkomstig de artikelen 122, 123, 126 en 127, maar niet voor de gegevens die dezelfde operatoren overeenkomstig de artikelen 126/1 tot 126/3 bewaren (gegevens die op geografische basis worden bewaard).

36. Artikel 127/1, § 1, van de wet betreffende de elektronische communicatie bepaalt het volgende:

*"zware criminaliteit [omvat] met name de feiten waarvoor er ernstige aanwijzingen bestaan:*

*1° dat ze de minimale correctionele hoofdgevangenisstraf bedoeld in artikel 88bis, § 1, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering tot gevolg kunnen hebben;*

*2° dat ze kunnen leiden tot een sanctie van niveau 5 of 6 zoals bedoeld in artikel XV.70 van het Wetboek van economisch recht;*

*3° dat ze een inbreuk zouden kunnen vormen op de artikelen 14 of 15 van Verordening (EU) nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik (verordening betreffende machtsmisbruik) (sic) en houdende intrekking van Richtlijn 2003/6/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijnen 2003/124 (sic), 2003/125/EG en 2004/72/EG van de Commissie of op de bepalingen die worden genomen op basis of ter uitvoering van deze artikelen."*

## Tweede voorwaarde: de formele wettelijke norm

37. Een autoriteit die van een operator verlangt dat deze laatste haar persoonsgegevens verstrekt die bewaard worden op grond van de artikelen 122, 123, 126, 126/1 tot 126/3 of 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie, moet ook over een formele wettelijke norm beschikken die haar bevoegd verklaart om die gegevens aan de operator te vragen. Bijvoorbeeld de autoriteiten die bevoegd zijn "voor het onderzoek van een veiligheidslek in het elektronische-communicatienetwerk of in de elektronische-communicatiedienst of in informatiesystemen" (doeleinde van toegang, opgenomen in artikel 127/1, § 2, 4°, van de wet betreffende de elektronische communicatie) kunnen in de praktijk enkel toegang krijgen tot de gegevens bewaard door de operatoren conform de artikelen 122, 123, 126 en 127 op voorwaarde dat de organieke wet van deze autoriteiten daarin uitdrukkelijk voorziet en volgens de voorwaarden vastgelegd in deze wet.

38. Volgens de memorie van toelichting van de wet gegevensbewaring van 2022, moet de formele wettelijke norm "minstens het niveau van een wet hebben: federale wet, decreet, ordonnantie, Europese Verordening, enz." (blz. 96)
39. Die formele wettelijke norm moet preciseren:
- "- de categorie of categorieën van ondernemingen waaraan de autoriteit gegevens kan vragen;  
— de categorieën van gegevens die mogen gevraagd worden;  
— de beoogde doeleinden;  
— de mechanismen ter controle van het verzoek om gegevens, die intern wordt uitgevoerd of, in voorkomend geval, door een rechterlijke instantie of door een onafhankelijke administratieve autoriteit." (art. 127/1, § 5, van de wet betreffende de elektronische communicatie).
40. Over die bepaling wordt in de memorie van toelichting van de wet gegevensbewaring van 2022 (blz. 115 en 116) de volgende toelichting gegeven:
- "Om elke interpretatie van de organieke of sectorale wetgeving waarop een autoriteit zich baseert om gegevens te verkrijgen van de operator, te vermijden, is het van essentieel belang dat die wetgeving voorziet in de machtiging van de autoriteit om de gegevens te verkrijgen van de operator (of een gelijkwaardige uitdrukking, aangezien dit begrip breder kan zijn dan het begrip van operator in de zin van de telecomwet) en zich niet beperkt tot een machtiging om gegevens te verkrijgen van gelijk welke persoon. Het is ook van essentieel belang dat deze wetgeving voorschrijft dat de autoriteit identificatiegegevens of metagegevens kan verkrijgen (of elke uitdrukking die beoogt de van de operator te verkrijgen gegevens te preciseren) en zich niet beperkt tot het bepalen dat de autoriteit gelijk welke nuttige informatie mag vragen [...] Deze omzendbrief mag geen autoriteiten opnemen die eenvoudigweg wettelijk gemachtigd zouden zijn om van economische spelers gelijk welke nuttige informatie te vragen."*
41. Bovendien staat het HvJ-EU in zijn arrest [La Quadrature du Net](#) van 6 oktober 2020 (gevoegde zaken C-511/18, C-512/18 en C-520/18) toe dat de lidstaten aan de operatoren bepaalde maatregelen inzake gegevensbewaring opleggen "mits die maatregelen, door het gebruik van duidelijke en nauwkeurige regels, verzekeren dat de betrokken gegevens slechts worden bewaard indien aan de daarvoor geldende materiële en procedurele voorwaarden wordt voldaan, en dat de betrokken personen beschikken over effectieve waarborgen tegen het risico van misbruik." (dispositief van het arrest)
42. Het is de formele wettelijke norm die deze materiële en procedurele voorwaarden en de waarborgen tegen misbruik moet bevatten.

## Lijst van de autoriteiten die verklaren aan beide voorwaarden te voldoen

43. De bijlage bij deze omzendbrief bevat een lijst van autoriteiten die verklaren aan beide voormelde voorwaarden te voldoen.
44. Het beoogde doel is om een zo volledig mogelijke lijst te hebben. Er moet echter worden opgemerkt dat deze werd opgesteld op basis van informatie die de betrokken autoriteiten aan het BIPT en aan de minister van Telecommunicatie hebben verstrekt. Het is dus niet mogelijk om de volledigheid ervan te garanderen.

45. Indien een autoriteit een operator om gegevens, bewaard op grond van de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 en 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie, verzoekt, maar niet in deze lijst is opgenomen, moet zij de operator meedelen dat zij wel degelijk aan de twee bovengenoemde voorwaarden voldoet: beantwoorden aan een van de toegangsdoeleinden zoals vastgelegd in artikel 127/1, §§ 2 tot en met 4 van de wet betreffende de elektronische communicatie en beschikken over een formele wettelijke norm die voldoet aan de vereisten van paragraaf 5, eerste lid, van hetzelfde artikel. Het loutere feit dat een autoriteit niet in deze lijst is opgenomen, rechtvaardigt evenwel niet dat de operator weigert gevolg te geven aan het door deze autoriteit aan hem gerichte verzoek.
46. Als aan een van deze voorwaarden niet wordt voldaan, moet de operator weigeren het verzoek uit te voeren. Indien aan beide voorwaarden is voldaan, moet de autoriteit in de bijgevoegde lijst opgenomen worden. Opdat deze lijst kan worden bijgewerkt om zo goed mogelijk de realiteit te weerspiegelen, wordt het volgende gevraagd:
- 46.1. elke autoriteit die niet is opgenomen in de lijst, maar die van mening zou zijn dat ze over de wettelijke bevoegdheden beschikt om erin opgenomen te worden, wordt verzocht dat te melden aan het BIPT en het kabinet van de minister van Telecommunicatie;
- 46.2. de betrokken autoriteiten worden zo ook verzocht om hen op de hoogte te brengen van elke wijziging in hun wetgeving die een aanpassing van deze lijst zou noodzaken.
47. Tot slot dient te worden herinnerd aan de louter interpretatieve aard van deze omzendbrief, die geen kracht van wet heeft, en wordt geformuleerd onder voorbehoud van de interpretatie van de hoven en rechtbanken.

## 5. De territoriale bevoegdheid van de autoriteit die de gegevens eist

48. Uit het arrest van 1 december 2015 (P.13.2082.N/1, YAHOO! Inc.) van het Hof van Cassatie van België vloeit voort dat een operator aan de Belgische wetgeving onderworpen is, alleen al door zijn actieve deelname aan het bedrijfsleven in België, en dat die dus een verzoek om gegevens vanwege de procureur des Konings moet inwilligen conform artikel 46bis van het Wetboek van Strafvordering:

*"2. Artikel 46bis Wetboek van Strafvordering bepaalt:*

*- in paragraaf 1, eerste lid, dat de procureur des Konings bij het opsporen van misdaden en wanbedrijven, bij een gemotiveerde en schriftelijke beslissing de medewerking kan vorderen van de operator van een elektronisch communicatienetwerk of van de verstrekker van een elektronische communicatiedienst teneinde de in die bepaling vermelde gegevens te verkrijgen;*

*- in paragraaf 2, eerste lid, dat iedere operator van een elektronisch communicatienetwerk en iedere verstrekker van een elektronische communicatiedienst van wie wordt gevorderd de in paragraaf 1 bedoelde gegevens mede te delen, deze verstrekt aan de procureur des Konings.*

*3. Die bepaling vermeldt in paragraaf 2, vierde lid, ook dat de weigering de*

*bedoelde gegevens mee te delen, wordt gestraft met een geldboete. Deze strafsanctie strekt ertoe de op de bedoelde operatoren en verstrekkers rustende medewerkingsverplichting af te*

*dwingen en geeft in zoverre aan artikel 46bis, § 2, Wetboek van Strafvordering het karakter van een dwangmaatregel.*

*4. In de regel kan een Staat enkel op zijn eigen grondgebied dwangmaatregelen nemen om de naleving van zijn wetten af te dwingen en eigent hij zich, zo hij een dergelijke maatregel neemt op het grondgebied van een andere Staat, een extraterritoriale rechtsmacht toe die de soevereiniteit van die Staat miskent.*

*5. Een Staat neemt een dwangmaatregel op zijn eigen grondgebied wanneer er tussen die maatregel en dat grondgebied een voldoende territoriaal aanknopingspunt bestaat. Welk territoriaal aanknopingspunt minstens vereist is, wordt onder meer bepaald door de aard en de draagwijdte van de dwangmaatregel.*

*6. De in artikel 46bis, § 2, vierde lid, Wetboek van Strafvordering bepaalde strafsanctie strekt enkel ertoe vanwege in België actieve operatoren en verstrekkers zoals hiervoor bedoeld, een maatregel af te dwingen die tot doel heeft loutere identificatiegegevens te verkrijgen naar aanleiding van een misdrijf waarvan de opsporing behoort tot de bevoegdheid van de Belgische strafrechtsmachten. Die maatregel vereist geen aanwezigheid in het buitenland van Belgische politieambtenaren of magistraten noch van personen die voor hen optreden. Evenmin vereist die maatregel het stellen van enige materiële handeling in het buitenland. Het betreft derhalve een dwangmaatregel met een beperkte draagwijdte, waarvan de uitvoering geen interventie buiten het Belgische grondgebied vereist.*

*7. Artikel 3 Strafwetboek bepaalt dat het misdrijf, op het grondgebied van het Rijk door Belgen of door vreemdelingen gepleegd, gestraft wordt overeenkomstig de bepalingen van de Belgische wetten. Het misdrijf, bepaald in artikel 46bis, § 2, vierde lid, Wetboek van Strafvordering, wordt gepleegd op de plaats waar de gevorderde gegevens moeten worden ontvangen. Bijgevolg is de operator of de verstrekker die weigert deze gegevens mee te delen, in België strafbaar ongeacht zijn plaats van vestiging.*

*8. Uit het voorgaande volgt, eensdeels, dat de maatregel die bestaat in de verplichting de hier bedoelde gegevens te verstrekken, wordt genomen op het Belgische grondgebied ten aanzien van elke operator of verstrekker die zijn economische activiteit actief op consumenten in België richt, anderdeels, dat de Belgische rechter die een in het buitenland gevestigde operator of verstrekker veroordeelt wegens het miskennen van deze verplichting en die aldus de naleving van een in België genomen maatregel afdwingt, geen extraterritoriale rechtsmacht uitoefent. In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.*

*9. Met overname van de redenen van het beroepen vonnis en met eigen redenen oordelen de appelrechters onder meer dat de eiseres, als verstrekker van een gratis webmaildienst, in België territoriaal aanwezig is en zich vrijwillig aan de Belgische wet onderwerpt omdat zij actief deelneemt aan het economische leven in België, onder meer door gebruik te maken van de domeinnaam "www.yahoo.be", het gebruik van de lokale taal, het tonen van reclame gebaseerd op de locatie van de gebruikers van haar diensten en haar bereikbaarheid in België voor die gebruikers via onder meer een klachtenbus en een vraagbaak. Met overname van de redenen van het beroepen vonnis (ro 4.2 en 4.4) oordelen de appelrechters ook dat:*

*- de procureur des Konings niets in de Verenigde Staten van Amerika vraagt aan een onderdaan van dat land, maar substantieel iets in België vraagt aan een in België aangetroffen dienstverlenende onderdaan van dat land;"*

49. Diezelfde redenering is herhaald in het arrest van 19 februari 2019 (P.17.1229.N/1, Skype communications) van het Hof van Cassatie van België, maar dit keer voor een verzoek om de inhoud van een elektronische communicatie te verstrekken aan een onderzoeksrechter:

*"8. Artikel 88bis Wetboek van Strafvordering, zoals hier van toepassing, bepaalt:*

*"§ 1. Wanneer de onderzoeksrechter van oordeel is dat er omstandigheden zijn die het doen opsporen van telecommunicatie of het lokaliseren van de oorsprong of de bestemming van telecommunicatie noodzakelijk maken om de waarheid aan de dag te brengen, kan hij, zo nodig door daartoe de medewerking van de operator van een telecommunicatienetwerk of van de verstrekker van een telecommunicatiedienst te vorderen:*

*1° de oproepgegevens doen opsporen van telecommunicatiemiddelen van waaruit of waarnaar oproepen worden of werden gedaan;*

*2° de oorsprong of de bestemming van telecommunicatie laten lokaliseren.*

*In de gevallen bepaald in het eerste lid wordt voor ieder telecommunicatiemiddel waarvan de oproepgegevens worden opgespoord of waarvan de oorsprong of de bestemming van de telecommunicatie wordt gelokaliseerd, de dag, het uur, de duur, en, indien nodig, de plaats van de oproep vastgesteld en opgenomen in een proces-verbaal.*

*De onderzoeksrechter vermeldt de feitelijke omstandigheden van de zaak die de maatregel wettigen in een met redenen omkleed bevelschrift dat hij meedeelt aan de procureur des Konings.*

*Hij vermeldt ook de duur van de maatregel, die niet langer kan zijn dan twee maanden te rekenen vanaf het bevelschrift, onverminderd een hernieuwing.*

*[...]*

*§ 2. Iedere operator van een telecommunicatienetwerk en iedere verstrekker van een telecommunicatiedienst deelt de gegevens waarom verzocht werd mee binnen een termijn te bepalen door de Koning, op voorstel van de minister van Justitie en de minister bevoegd voor Telecommunicatie.*

*Iedere persoon die uit hoofde van zijn bediening kennis krijgt van de maatregel of daaraan zijn medewerking verleent, is tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.*

*Iedere persoon die zijn technische medewerking weigert aan de vorderingen bedoeld in dit artikel, medewerking waarvan de modaliteiten vastgesteld worden door de Koning, op voorstel van de minister van Justitie en de minister bevoegd voor Telecommunicatie, wordt gestraft met geldboete van zesentwintig euro tot tienduizend euro".*

*Artikel 90quater, § 2, Wetboek van Strafvordering, zoals hier van toepassing, bepaalt:*

*"§ 2. Indien de maatregel een bewerking op een communicatienetwerk inhoudt, is de operator van dit netwerk of de verstrekker van de telecommunicatiedienst ertoe gehouden zijn technische medewerking te verlenen, wanneer de onderzoeksrechter hierom verzoekt.*

*Iedere persoon die uit hoofde van zijn bediening kennis krijgt van de maatregel of daaraan zijn medewerking verleent, is tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.*

*Iedere persoon die zijn technische medewerking weigert aan de vorderingen bedoeld in dit artikel, medewerking waarvan de modaliteiten vastgesteld worden door de Koning, op voorstel van de minister van Justitie en de minister bevoegd voor Telecommunicatie, wordt gestraft met geldboete van zesentwintig euro tot tienduizend euro."*

*Die bepalingen laten de Belgische onderzoeksrechter toe om, in het kader van zijn gerechtelijk onderzoek, vanwege iedere operator van een elektronisch communicatienetwerk en iedere verstrekker van een elektronische communicatiedienst die zijn economische activiteit actief op consumenten in België richt, de hier bedoelde informatieverstrekking of technische bijstand te vorderen met betrekking tot in België gevoerde elektronische communicatie, ongeacht de*

*plaats waar die operator of verstrekker is gevestigd dan wel waar de infrastructuur ligt die vereist is om gevolg te geven aan de vordering van de onderzoeksrechter.*

*Eensdeels is een dergelijke operator of verstrekker immers onderworpen aan de Belgische wetgeving omwille van het enkele feit van zijn actieve deelname aan het economische leven in België.*

*Anderdeels vereist de hier bedoelde medewerkingsplicht geen interventie van de Belgische gerechtelijke overheid in het buitenland. Bijgevolg is de onderzoeksrechter niet ertoe gehouden een rechtshulpverzoek te richten aan de Staat waar die operator of vertrekker (sic) zijn vestiging of infrastructuur heeft en is hij niet gebonden door de wetgeving van dat land."*

## 6. De minimale vermeldingen van het verzoek gericht aan de operator

50. Artikel 127/1, § 6, van de wet betreffende de elektronische communicatie bepaalt het volgende:

*"De verzoeken die de autoriteiten richten aan de operatoren om bepaalde gegevens te verkrijgen die worden bewaard krachtens de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 of 127, omvatten de volgende minimale vermeldingen:*

*1° de identiteit van de verzoekende autoriteit, of, wanneer het verzoek naar de operator verzonden wordt door een centrale dienst voor rekening van die autoriteit, de identiteit van die dienst;*

*2° de functie van de contactpersoon bij de verzoekende autoriteit, of, wanneer het verzoek naar de operator verzonden wordt door een centrale dienst voor rekening van die autoriteit, de functie van de contactpersoon bij die centrale dienst;*

*3° de juridische grondslag waarop het verzoek gebaseerd is, behalve wanneer het verzoek naar de operator wordt verzonden via een centrale dienst voor rekening van een andere autoriteit;*

*4° de gewenste antwoordtermijn."*

51. Het voormelde artikel 127/1, § 6, 3° bepaalt dat het verzoek het volgende moet bevatten: *"de juridische grondslag waarop het verzoek gebaseerd is, behalve wanneer het verzoek naar de operator wordt verzonden via een centrale dienst voor rekening van een andere"*. De centrale dienst is in de praktijk de "NTSU", namelijk de *National Technical and Tactical Support Unit* van de speciale eenheden van de federale politie. Wanneer het verzoek om gegevens naar de operator wordt verzonden via de NTSU, voert de verzoekende autoriteit in de praktijk het verzoek om gegevens in het TANK-uitwisselingsplatform van de NTSU in<sup>16</sup>. In dat geval moet het verzoek (dat de wettelijke grondslag bevat) ook in dit platform worden ingevoerd.

52. De operator moet elk schriftelijk verzoek dat niet is ondertekend weigeren. Als de handtekening elektronisch is, moet deze voldoen aan de relevante wettelijke vereisten. Een handtekening onder een e-mail voldoet niet aan deze vereisten.

<sup>16</sup> Dit is een door de NTSU beheerd platform waarmee de gerechtelijke autoriteiten en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten bepaalde verzoeken om gegevens naar de operatoren kunnen verzenden en het antwoord van de operatoren kunnen ontvangen.

## 7. De interne of externe toetsing van het verzoek

53. In artikel 4 van de verordening inzake elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken wordt een onderscheid gemaakt tussen:
- "1. Een Europees verstrekingsbevel voor het verkrijgen van abonneegegevens of gegevens die uitsluitend worden opgevraagd met het oog op de identificatie van de gebruiker in de zin van artikel 3, punt 10)<sup>17</sup>", en;
  - "2. Een Europees verstrekingsbevel voor het verkrijgen van verkeersgegevens, met uitzondering van gegevens die uitsluitend worden opgevraagd met het oog op de identificatie van de gebruiker zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 10) [...]".
54. Een soortgelijk onderscheid wordt teruggevonden in het Belgische recht. Het Wetboek van Strafvordering bepaalt aldus het volgende<sup>18</sup>:
- " 46bis. § 1. Bij het opsporen van de misdaden en wanbedrijven kan de procureur des Konings bij een met redenen omklede en schriftelijke beslissing overgaan of doen overgaan op basis van ieder gegeven in zijn bezit of door middel van een toegang tot de klantenbestanden van de actoren bedoeld in het tweede lid, eerste en tweede streepje, tot:*  
*1° de identificatie van de abonnee of de gewoonlijke gebruiker van een dienst bedoeld in het tweede lid, tweede streepje, of van het gebruikte elektronische communicatiemiddel;*  
*2° de identificatie van de diensten bedoeld in het tweede lid, tweede streepje, waarop een bepaald persoon geabonneerd is of die door een bepaald persoon gewoonlijk gebruikt worden."* (wij onderlijnen)
- "Art. 88bis. § 1. Wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat de strafbare feiten een correctionele hoofdgevangenisstraf van één jaar of een zwaardere straf tot gevolg kunnen hebben en de onderzoeksrechter van oordeel is dat er omstandigheden zijn die het doen opsporen van elektronische communicatie of het lokaliseren van de oorsprong of de bestemming van elektronische communicatie noodzakelijk maken om de waarheid aan de dag te brengen, kan hij:*  
*1° de verkeersgegevens doen opsporen van elektronische communicatiemiddelen van waaruit of waarnaar elektronische communicaties worden of werden gedaan;*  
*2° de oorsprong of de bestemming van elektronische communicatie laten lokaliseren."* (wij onderlijnen)
55. Dit onderscheid wordt ook weerspiegeld wat betreft de toetsing van het verzoek, zoals hieronder wordt uitgelegd.

<sup>17</sup> Artikel 3, punt 10) van die verordening definieert "gegevens die uitsluitend worden opgevraagd met het oog op de identificatie van de gebruiker" als volgt: "IP-adressen en, indien nodig, de relevante bronpoorten en tijdstempel, met name de datum en het tijdstip, of de technische equivalenten van die identificatoren en ook daarmee verband houdende informatie, wanneer rechtshandhavinginstanties of rechterlijke autoriteiten hierom verzoeken met als enig doel de gebruiker te identificeren in het kader van een specifiek strafrechtelijk onderzoek".

<sup>18</sup> Hetzelfde geldt voor de artikelen 81, § 1, eerste lid, en 84, § 1, eerste lid, van de wet betreffende het financiële toezicht (wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten), waarvan de gebruikte terminologie nagenoeg identiek is aan die van artikelen 46bis en 88 van het Wetboek van Strafvordering. Zie artikel 2, 5°, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

56. Zoals geëist door de rechtspraak van het HvJ-EU<sup>19</sup> moet het verzoek van de autoriteit in geval van een verzoek om verkeersgegevens, met uitzondering van gegevens die uitsluitend worden opgevraagd met het oog op de identificatie van de gebruiker en behalve in urgente gevallen, vooraf getoetst worden door een onafhankelijke administratieve autoriteit (bijvoorbeeld de Gegevensbeschermingsautoriteit) of door een rechterlijke instantie (bijvoorbeeld een onderzoeksrechter). In urgente gevallen moet de toetsing op korte termijn plaatsvinden. Deze (voorafgaande of latere) toetsing is een externe toetsing, aangezien de toetsing wordt uitgevoerd door een andere autoriteit dan de verzoekende persoon of autoriteit.
57. In geval van een verzoek om het verkrijgen van abonneegegevens of gegevens die uitsluitend worden opgevraagd met het oog op de identificatie van de gebruiker, is deze externe toetsing niet vereist, maar is een interne toetsing (toetsing binnen de verzoekende autoriteit) noodzakelijk. Die interne toetsing omvat bijvoorbeeld een verificatie van de naleving van de formaliteiten (bijvoorbeeld de aanwezigheid van de vereiste handtekeningen, de verwijzing naar de wettelijke grondslag), van de noodzaak en van de evenredigheid van het verzoek. Die toetsing wordt bijvoorbeeld verricht door de procureur des Konings, door de aangestelde voor de bescherming van de persoonsgegevens (DPO of data protection officer), de verzoekende autoriteit, de hiërarchische meerdere of de speciaal daartoe aangewezen officier van gerechtelijke politie wat de wet met betrekking tot het statuut van het BIPT betreft<sup>20</sup>.
58. Het is de organieke wetgeving van de verzoekende autoriteit die bepaalt welke toetsing (intern of extern) moet worden uitgevoerd, door wie en waaruit deze bestaat. Interne en externe toetsingen hebben betrekking op een toetsing door een autoriteit en niet op een toetsing door de operator.
59. Dit onderscheid tussen externe en interne toetsing vloeit voort uit het arrest "wet voorafbetaalde kaarten" van het Grondwettelijk Hof (arrest nr. 158/2021 van 18 november 2021):

*"B.16.8.6. In dat verband verwijzen de verzoekende partijen naar het arrest van de grote kamer van het Hof van Justitie van 2 maart 2021 in zake Prokuratuur (C-746/18, punten 50 tot 56), waarin het Hof van Justitie volgens hen eist dat een onafhankelijke bestuurlijke autoriteit of een rechter elk verzoek tot toegang voorafgaandelijk toetst aan de toepasselijke nationale regels en grondrechten en waarin het volgens hen preciseert dat het openbaar ministerie, dat de onderzoeksprocedure leidt en in voorkomend geval optreedt als aanklager, niet over de vereiste onafhankelijkheid beschikt om die toetsing te kunnen doorvoeren.*

*Dat arrest had evenwel betrekking op een verzoek van het openbaar ministerie om toegang te krijgen tot verkeers- en locatiegegevens. Zoals uiteengezet in B.14.3, vereisen het Hof van Justitie en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens daarentegen geen voorafgaande rechterlijke of bestuurlijke toetsing van een verzoek om toegang tot identificatiegegevens. Bijgevolg verzet het recht op eerbiediging van het privéleven zich niet tegen een verzoek tot toegang tot dergelijke gegevens dat uitgaat van het openbaar ministerie." (wij onderlijnen)*

<sup>19</sup> [Arrest Digital Rights van 8 april 2014 \(C-293/12\)](#), [arrest Tele 2 van 21 december 2016 \(C-203/15\)](#), [arrest La Quadrature du Net van 6 oktober 2020 \(C-511/18\)](#) en [arrest Prokuratuur van 2 maart 2021 \(C-746/18\)](#).

<sup>20</sup> Wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

## 8. Verzoek gericht aan de coördinatiecél van de operator

60. Uit artikel 127/3, § 1, derde lid, van de wet betreffende de elektronische communicatie blijkt dat een autoriteit zich moet richten tot de coördinatiecél van de operator om gegevens bewaard op grond van de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 en 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie te krijgen.
61. Krachtens datzelfde artikel moet elke operator over zo'n cel beschikken.
62. Een Belgische autoriteit die nog niet over de contactgegevens van de wachtdienst van de coördinatiecél van de operatoren zou beschikken, kan zich wenden tot het BIPT om toegang tot die contactgegevens te krijgen.
63. Indien een verzoek gericht is tot een specifieke operator (en niet tot de operatoren in het algemeen), en het lijkt erop dat het gericht had moeten zijn aan een andere operator (bijvoorbeeld omdat het deze andere operator is die de informatie heeft over het in het verzoek beoogde telefoonnummer), dan zal de autoriteit een nieuw verzoek moeten richten tot deze operator.

## 9. Wat mag/moet de operator toetsen en in welke gevallen mag/moet hij een verzoek weigeren?

64. De operator moet controleren of het verzoek wel degelijk afkomstig is van de autoriteit die beweert zich tot hem te richten (en niet van een persoon die zich uitgeeft voor die autoriteit), tenzij het verzoek werd ingevoerd in het uitwisselingsplatform "TANK" van de NTSU. In dat geval wordt deze toetsing immers reeds uitgevoerd dankzij de technische toepassing en de functionele regels van dit platform. De operator moet weigeren het verzoek van de autoriteit uit te voeren indien de volgende minimale vermelding (zie titel 4 hierboven) in dat verzoek ontbreekt: "*1° de identiteit van de verzoekende autoriteit, of, wanneer het verzoek naar de operator verzonden wordt door een centrale dienst voor rekening van die autoriteit, de identiteit van die dienst;*".
65. De operator kan bepalen of het verzoek aan een interne of externe toetsing werd onderworpen door dat laatste te onderzoeken.
66. Wanneer uit het verzoek blijkt dat het aan externe toetsing (toetsing door een rechterlijke instantie of een onafhankelijke administratieve instantie) werd onderworpen, hoeft de operator geen aanvullende toetsing uit te voeren. Dat geldt ook wanneer die toetsing, wegens de urgentie, plaatsvindt na de verzending van het verzoek naar de operator.
67. Wanneer uit het verzoek blijkt dat het aan een interne toetsing werd onderworpen, wordt van de operator verwacht dat hij het verzoek controleert. Indien mogelijk wordt deze controle uitgevoerd voordat op het verzoek wordt gereageerd. De operator moet zich ervan vergewissen dat de wettelijke grondslag van het verzoek volstaat om de gegevens op te

vragen. Zo wordt in de memorie van toelichting van de wet gegevensbewaring van 2022 (zie blz. 116 en 117) het volgende vermeld: "*Alvorens gevolg te geven aan een verzoek om gegevens dat het voorwerp uitmaakt van een interne controle, is het de taak van de operator om na te gaan of de wettelijke basis aanwezig is die nodig is om de gegevens op te vragen.*"

68. Een operator moet dus weigeren gevolg te geven aan een verzoek vanwege een autoriteit als dat niet op een toereikende wettelijke grondslag berust (zie hierboven "4. De materiële bevoegdheid van de autoriteit die de gegevens eist" en de twee voorwaarden waaraan moet worden voldaan). In de praktijk zal de operator eerst kunnen controleren of de wettelijke grondslag van het verzoek inderdaad in de bijlage bij dit document is vermeld. Als dat het geval is, dan volstaat de wettelijke grondslag in principe. Als dat niet het geval is, zal hij deze wettelijke grondslag nader moeten onderzoeken.
69. Een operator moet weigeren om aan een verzoek vanwege een autoriteit gevolg te geven als niet blijkt dat de interne of externe toetsing van het verzoek wel degelijk heeft plaatsgevonden (voorafgaande controle) of zal plaatsvinden (controle a posteriori in geval van urgentie).
70. Die controle blijkt uit het verzoek bijvoorbeeld als daarop is vermeld dat die is uitgevoerd of zal worden uitgevoerd (urgentie). Met andere woorden, de operator mag vertrouwen op de verklaring in het verzoek. Wanneer deze controle niet uit het verzoek blijkt en de operator dat meldt aan de verzoekende autoriteit, kan deze de operator ervan in kennis stellen dat deze controle wel degelijk is uitgevoerd (voorafgaande controle) of zal worden uitgevoerd (controle achteraf in geval van nood).
71. De operator kan echter niet weigeren het verzoek uit te voeren omdat hij geen kennis heeft kunnen nemen van de documenten die in het kader van interne of externe toetsing tussen de verschillende personen of autoriteiten zijn uitgewisseld.
72. Wanneer een operator weigert gevolg te geven aan een verzoek moet hij de verzoekende autoriteit daarvan op de hoogte brengen.
73. Zoals wordt uitgelegd in de memorie van toelichting van de wet gegevensbewaring van 2022 (zie blz. 116 en 117): "*Ongeacht of het gaat om een interne of een externe controle, is het [...] niet aan de operator om te oordelen over de evenredigheid van de verzoeken om gegevens van die autoriteit, noch om na te gaan of het verzoek voldoende gemotiveerd is.*"
74. Zonder dat dit evenwel een argument vormt dat door de operator kan worden gebruikt om te weigeren zich naar het verzoek te schikken, belet niets de operator om aan de verzoekende autoriteit te laten weten dat dit verzoek volgens hem onevenredig is, omdat het een enorme werklast veroorzaakt, opdat die autoriteit zich bewust kan worden van de omvang van het verzoek en de evenredigheid ervan beter kan beoordelen.

## 10. De oplossingen in geval van een geschil tussen de operator en een Belgische autoriteit over een verzoek om gegevens

75. Het BIPT is niet bevoegd om een geschil tussen een operator en een autoriteit te beslechten. De rol van het BIPT beperkt zich ertoe:
- 75.1. aan een operator of aan een autoriteit, die het BIPT daarover een vraag stelt, de manier mee te delen waarop het van plan is de wet toe te passen;
  - 75.2. de operator te controleren met betrekking tot een aantal bepalingen (bijvoorbeeld de wet betreffende de elektronische communicatie en de uitvoeringsbesluiten ervan, maar niet de organieke wetten van andere autoriteiten dan het BIPT of de Ombudsdienst voor telecommunicatie)<sup>21</sup>.
76. Indien een geschil aanhoudt is het aan de hoven en rechtbanken om het geschil te beslechten.
77. Een operator kan niet worden gestraft voor het niet aan een autoriteit verstrekken van gegevens waarover hij niet beschikt (bijvoorbeeld als de operator geen identificatiegegevens heeft maar alleen abonnementsgegevens voor de dienst). De operator kan echter wel worden gestraft indien hij niet voldoet aan artikel 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie wat betreft de identificatie van zijn abonnees, of indien hij de gegevens niet bewaart zoals bepaald in de artikelen 122, 123 en 126 tot en met 126/3.

## 11. Bijlage

78. Lijst met de Belgische autoriteiten die gemachtigd zijn om van een operator persoonsgegevens te ontvangen die worden bewaard krachtens de artikelen 122, 123, 126, 126/1, 126/3 en 127 van de wet betreffende de elektronische communicatie.

Gegeven op

De Minister van Telecommunicatie

P. DE SUTTER

---

<sup>21</sup> De lijst van de bepalingen die door het BIPT worden gecontroleerd is te vinden in artikel 14, § 1, 3°, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

Bijlage bij de omzendbrief: lijst met de Belgische autoriteiten die wettelijk gemachtigd zijn om van een operator gegevens te ontvangen die worden bewaard krachtens de artikelen 122, 123<sup>22</sup>, 126, 127<sup>23</sup>, 126/1 en 126/3<sup>24</sup> van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (WEC)

Autoriteiten	Gegevens bewaard op basis van de art. 122 en 123 van de WEC	Gegevens bewaard op basis van de art. 126 en 127 van de WEC	Gegevens bewaard op basis van de art. 126/1 tot 126/3 van de WEC	Wettelijke basis
De gerechtelijke autoriteiten (procureur des Konings, onderzoeksrechter, Europese aanklager, gedelegeerde Europese aanklagers)	Ja	Ja	Ja, maar uitsluitend voor de feiten bedoeld in artikel 127/1, § 1, 1°, van de WEC (zware criminaliteit) <sup>25</sup>	Art. 46bis, 88bis, 464/13 en 464/25 van het Wetboek van Strafvordering. Zie ook art. 47quaterdecies van hetzelfde Wetboek wat betreft de Europese aanklagers.
De Vermiste Personen van de federale politie	Ja	Ja	Ja	Art. 42, § 2, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt
De inlichtingen- en veiligheidsdiensten	Ja	Ja	Ja	Art. 16/2, 18/7, 18/8 en 18/17 van de wet houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten van 30 november 1998
De Belgische Mededingingsautoriteit (BMA)	Ja	Ja	Neen	Artikel IV.40, § 1/1, van het Wetboek van economisch recht
De Autoriteit voor Financiële diensten en Markten (FSMA)	Ja	Ja	Ja, maar uitsluitend voor de feiten bedoeld in artikel 127/1, § 1, van de WEC, onder meer deze bedoeld in	Art. 81, 82, 2° en 84 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten

<sup>22</sup> Gegevens bewaard op basis van de artikelen 122 en 123: verkeers- en locatiegegevens bewaard door de operatoren voor hun eigen behoeften of in het belang van hun klanten.

<sup>23</sup> Gegevens bewaard op basis van de artikelen 126 en 127: gegevens (inclusief de IP-adressen) met het oog op de identificatie van de eindgebruiker.

<sup>24</sup> Gegevens bewaard op basis van de artikelen 126/1 tot 126/3: metagegevens bewaard in het kader van de doelgerichte bewaring op geografische basis.

<sup>25</sup> Het gaat om feiten waarvoor er ernstige aanwijzingen bestaan dat ze de lichtste correctionele hoofdgevangenisstraf bedoeld in artikel 88bis, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering tot gevolg kunnen hebben. Vanaf 4 september 2023 is deze minimumstraf één jaar gevangenisstraf.

Autoriteiten	Gegevens bewaard op basis van de art. 122 en 123 van de WEC	Gegevens bewaard op basis van de art. 126 en 127 van de WEC	Gegevens bewaard op basis van de art. 126/1 tot 126/3 van de WEC	Wettelijke basis
De dienst Inspectie van het Directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu	Ja, uitsluitend voor identificatiedoelinden	Ja	artikel 127/1, § 1, 3 <sup>o</sup> <sup>26</sup> (zware criminaliteit) Neen	Art. 11, § 1, van de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere produkten (sic)
De Ombudsdienst voor telecommunicatie	Ja, uitsluitend voor identificatiedoelinden	Ja	Neen	Art. 43bis, § 3, 7 <sup>o</sup> , van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven
De volgende inspectiediensten van de FOD Economie: - AD Energie (E2); - AD Kwaliteit en Veiligheid (E6); - AD Economische Inspectie (E7)	Ja Om verkeers- en locatiegegevens en de IP-adressen te verkrijgen: uitsluitend voor de feiten bedoeld in artikel 127/1, § 1, 2 <sup>o</sup> , van de WEC (zware criminaliteit) <sup>27</sup>	Ja Om de IP-adressen te verkrijgen: uitsluitend voor de feiten bedoeld in artikel 127/1, § 1, 2 <sup>o</sup> , van de WEC (zware criminaliteit) <sup>28</sup>	Ja, maar uitsluitend voor de feiten bedoeld in art. 127/1, § 1, 2 <sup>o</sup> , van de WEC (zware criminaliteit) <sup>29</sup>	Art. XV.3, 5 <sup>o</sup> /1, van het Wetboek van economisch recht
De officieren van gerechtelijke politie (OGP) van het Belgisch Instituut	Ja	Ja	Ja, maar uitsluitend in het kader van de controle op de	Art. 25/ 1 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de

<sup>26</sup> Het gaat om feiten die een inbreuk zouden kunnen vormen op de artikelen 14 of 15 van Verordening (EU) nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik (verordening betreffende marktmisbruik) en houdende intrekking van Richtlijn 2003/6/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijnen 2003/124/EG, 2003/125/EG en 2004/72/EG van de Commissie of op de bepalingen die worden genomen op basis of ter uitvoering van deze artikelen.

<sup>27</sup> Het gaat om feiten waarvoor er ernstige aanwijzingen bestaan dat ze kunnen leiden tot een sanctie van niveau 5 of 6 zoals bedoeld in artikel XV.70 van het Wetboek van economisch recht.

<sup>28</sup> Idem.

<sup>29</sup> Idem.

Autoriteiten	Gegevens bewaard op basis van de art. 122 en 123 van de WEC	Gegevens bewaard op basis van de art. 126 en 127 van de WEC	Gegevens bewaard op basis van de art. 126/1 tot 126/3 van de WEC	Wettelijke basis
voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT)			naleving van de WEC door de operator	regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector
Het BIPT dat optreedt in het kader van een administratieve procedure	Ja	Ja	Ja, maar uitsluitend in het kader van de controle op de naleving van de WEC door de operator	Art. 15 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector
Het Centrum voor Cybersecurity België (CCB) <sup>30</sup>	Ja	Ja	Ja	Art. 62 van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid
De Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie	Gegevens met betrekking tot de toegang, het gebruik en de financiële toegankelijkheid van de elektronische-communicatiediensten.  Gegevens: - identiteit van de persoon die het contract heeft gesloten (naam en adres of rijksregisternummer); - identiteit van de onderneming die het contract heeft gesloten (naam en adres of KBO-nummer of btw-nummer); - identiteit van de persoon of de onderneming aan wie de factuur wordt geadresseerd; - het bedrag van de factuur; - de periode waarop de gefactureerde diensten betrekking hebben;	Gegevens met betrekking tot de toegang, het gebruik en de financiële toegankelijkheid van de elektronische-communicatiediensten.	Neen	Artikel 24-sexies van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek

<sup>30</sup> In de hoedanigheid van nationale CSIRT in de zin van artikel 7, § 2, van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid.

Autoriteiten	Gegevens bewaard op basis van de art. 122 en 123 van de WEC	Gegevens bewaard op basis van de art. 126 en 127 van de WEC	Gegevens bewaard op basis van de art. 126/1 tot 126/3 van de WEC	Wettelijke basis
De nooddiensten die ter plaatse hulp bieden <sup>31</sup> en de beheerscentrales van de medische hulpdiensten en van de politiediensten die vanop afstand hulp bieden	<ul style="list-style-type: none"> <li>- de verdeling van de kosten per dienst (vast internet, mobiel internet, vaste telefonie, mobiele telefonie en digitale televisie);</li> <li>- informatie over het type van aansluiting in termen van mogelijke snelheid (uitsluitend voor vast internet).</li> </ul> <p>Met uitzondering van de IP-adressen (zie artikel 127, § 3, derde lid, van de WEC).</p> <p>Ja</p>	Ja	Ja	Art. 107, §2 en 107, § 4, van de WEC <sup>32</sup>

Meer gedetailleerde informatie is terug te vinden in de fiches die op de BIPT-website worden gepubliceerd<sup>33</sup> (voor elke autoriteit werd een fiche opgesteld, behalve voor de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden).

<sup>31</sup> Volgens artikel 107, § 1, van de WEC, betreft het de volgende diensten:

1° de medische spoeddienst;

2° de brandweerdiensten; 3° de politiediensten; 4° de civiele bescherming.

<sup>32</sup> Dit artikel verplicht de operator die een oproep doorstuurt naar een van die nooddiensten, om hem tijdens de oproep het oproepnummer van het eindapparaat, de naam van de eindgebruiker en de plaats waar de eindapparatuur zich bevindt op het ogenblik van de oproep, te leveren. Indien die nooddiensten door technische problemen die gegevens niet kunnen krijgen, kunnen ze van de operator de meest recente bewaarde gegevens ontvangen die overeenstemmen met die gegevens.

<sup>33</sup> <https://www.bipt.be/operators/wettelijke-onderschepping>.